

Policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

December 2023

Inledning

Bakgrund och syfte

Avanza Bank Holding AB (publ) är moderbolag inom en koncern ("Avanza") där bolag träffas av reglerna i Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ("penningtvättslagen") samt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2017:11 om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ("föreskrifterna"). Avanza Bank Holding AB (publ) omfattas inte av regelverket, men i egenskap av moderbolag för bolag som omfattas av regelverket ska styrelsen för Avanza Bank Holding AB (publ) fastställa en gemensam policy för koncernen.

Syftet med policyn är att säkerställa att bolagen inom koncernen har gemensamma riktlinjer och rutiner för att uppnå god regelefterlevnad och på ett effektivt och riskbaserat sätt upptäcka och förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta bidrar också till en sund affärsrörelse, gott kundskydd och minskar risken för att Avanzas varumärke ska påverkas negativt.

Omfattning och ikraftträdande

Denna policy omfattar utöver Avanza Bank Holding AB (publ), Avanza Bank AB (publ), Avanza Fonder AB och Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension ("Bolagen") och samtliga anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten i Bolagen.

Policyn gäller från och med dagen den fastställs av styrelsen för Avanza Bank Holding AB (publ).

Kommunikation och införande

VD i respektive Bolag ska informera varje anställd i chefsbefattning om bestämmelserna i denna policy och ansvarar för att den införlivas i verksamheten.

Definitioner

Med **penningtvätt** avses åtgärder med avseende på pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som

- kan dölja egendomens samband med brott eller brottslig verksamhet,
- kan främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
- kan främja möjligheterna för någon att undandra sig rättsliga påföljder, eller
- innebär att någon förvärvar, innehar, hävdar rätt till eller brukar egendomen.

Även åtgärder som typiskt sett är ägnade att dölja att någon avser att berika sig eller annan genom framtida brottslig handling omfattas av begreppet.

Med **finansiering av terrorism** avses insamling, tillhandahållande eller mottagande av pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas, eller med vetskap om att den är avsedd att användas, för att begå särskild allvarlig brottslighet eller användas av en person eller sammanslutning av personer som begår särskild allvarlig brottslighet eller gör sig skyldig till försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till sådan brottslighet. Även att samla in, tillhandahålla eller ta emot pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas för en s.k. terroristresa är finansiering av terrorism.

Med **sanktioner** avses begränsningar i handlingsfriheten för en stat, en grupp eller person genom ett kollektivt beslut av andra stater. Detta sker för att det internationella samfundet vill försöka påverka statens, gruppens eller individens beteende genom olika ekonomiska och politiska åtgärder. Finansiella sanktioner innebär bl.a. frysning av tillgångar och andra ekonomiska resurser, restriktioner på finansiella transaktioner och investeringsrestriktioner.

Strategisk plan

Varje Bolag ska ha en dokumenterad strategi för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det primära målet för Avanza är att implementera effektiva och ändamålsenliga åtgärder som är anpassade efter Avanzas identifierade risker, i syfte att förhindra att Avanza utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Styrelsen i respektive Bolag ska för detta ändamål ta fram och fastställa en strategisk plan som ska ses över och uppdateras årligen samt vid behov.

Intern kontroll

Styrelse och VD är ytterst ansvariga för att verksamheten vidtar nödvändiga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, att interna regler uppfyller externa lagkrav samt att dessa regler är ändamålsenliga, implementerade och efterlevs i verksamheten.

Oberoende granskningsfunktion

Oberoende granskningsfunktion (OGF) ingår i funktionen för internrevision. Ansvar och uppgifter för OGF ska framgå i respektive Bolags riktlinjer inom området.

Centralt funktionsansvarig

Styrelsen utser Chief Compliance Officer (CCO) till koncerngemensam Centralt funktionsansvarig (CFA). Ansvar och uppgifter för CFA ska framgå i respektive Bolags riktlinjer inom området.

Särskilt utsedd befattningshavare

Varje Bolag ska bedöma om Bolaget ska utse en särskilt utsedd befattningshavare (SUB). Vid beslut om att inte utse en SUB ska noggrann motivering till beslutet tas fram och dokumenteras. Beslutet ska omprövas årligen eller vid förändring i verksamheten. Ansvar, befogenheter och uppgifter för SUB eller motsvarande befattningshavare om SUB inte inrättas ska framgå i respektive Bolags riktlinjer inom området. Om Bolaget inte utser en SUB är VD ansvarig för de ansvarsområden, befogenheter och uppgifter som annars skulle åligga SUB.

Styrelsen tilldelar SUB, ett ansvar för att genomföra och uppdatera en allmän riskbedömning av hur Bolagets produkter och tjänster kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att det sker, upprättande och uppdatering av koncerngemensam policy, rutiner och riktlinjer

samt att Bolaget i stort genomför de åtgärder och kontroller (första linjens) som framgår av denna policy. Vidare ska SUB sammanställa periodisk rapportering till Finansinspektionen. SUB ska rapportera minst årligen till styrelse och VD.

Allmän riskbedömning

Varje Bolag ska ha en process för att upprätta en för Bolaget verksamhetsanpassad allmän riskbedömning av risken för att Bolaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Det ska finnas rutiner för att upprätta, utvärdera och uppdatera den allmänna riskbedömningen.

Bolagets SUB, eller om en sådan inte utsetts bolagets VD, ansvarar för att en allmän riskbedömning görs minst årligen eller vid förändring i verksamheten. Den allmänna riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för Bolagets rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Interna rutiner

Varje Bolags VD eller styrelse ska årligen fastställa Riktlinje och Instruktion som kompletterar denna policy

Vidare ska varje Bolag ta fram rutiner med omfattning och innehåll som ska bestämmas med hänsyn till storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen samt anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Rutiner ska omfatta följande områden:

- Genomförande, utvärdering och uppföljning av den allmänna riskbedömningen
- Genomförande av inledande kundkännedom och riskbedömning av kunder samt löpande uppföljning av kundkännedom
- Övervakning av avvikande transaktioner och aktiviteter samt transaktioner och aktiviteter som utan att avvika kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- Rapportering till Polismyndigheten
- Hantering av finansiella sanktioner inklusive frysning och rapportering av konton och belopp
- Bevarande av handlingar eller åtgärder som har vidtagits för att uppnå kundkännedom och som vidtagits vid granskning av misstänkta transaktioner
- Utbildning av anställda i frågor rörande penningtvätt och finansiering av terrorism
- Lämplighetsprövning av anställda
- Skydd av anställda från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder och repressalier
- För de fall Bolagen använder sig av modeller för riskbedömning, riskklassificering, övervakning eller andra förfaranden, ska det finnas rutiner för modellriskhantering.

Varje Bolag ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelser i penningtvättslagen eller i föreskrifterna, ett system för visselblåsare. Bolagen har redan tidigare antagit en koncerngemensam *Instruktion om visselblåsning* och en *Uppförandekod*.

Riskbedömning av kunder

Varje Bolag ska bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och Bolagets kännedom om kunden. Kundens riskprofil ska följas upp och ändras när det finns anledning till det.

Kundkännedom

Bolagen ska inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion om inte Bolagen har tillräcklig kundkännedom för att kunna hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism samt för att kunna övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner.

Om kunden bedöms utgöra en hög risk eller mycket hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska skärpta åtgärder för kundkännedom vidtas. Dessa åtgärder ska vara mer omfattande än de åtgärder som normalt vidtas och syftar till att motverka den förhöjda risken.

Varje bolag ska löpande och vid behov följa upp pågående kundförbindelser för att säkerställa att kundkännedomen är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som förknippad med kunden. Detta ska göras riskbaserat vid en löpande periodicitet samt vid risken med affärsrelationen förändras, exempelvis när kunden utökar sitt produktengagemang.

Behörig beslutsfattare

Varje Bolag ska utse behörig beslutsfattare för kunder etablerade i högriskredjeländer, korrespondentförbindelse och personer i politiskt utsatt ställning. Behörig beslutsfattare ska vara styrelseledamot, verkställande direktör eller annan befattningshavare som har tillräckliga kunskaper om Bolagets riskexponering mot penningtvätt och finansiering av terrorism och som har tillräckliga befogenheter att fatta beslut som påverkar riskexponeringen.

Övervakning och rapportering

Varje Bolag ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från det bolaget har anledning att räkna med. Detta utifrån de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen och den kännedom bolaget har om sina kunder, produkter och tjänster. Bolaget ska även övervaka i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som utan att vara avvikande ändå kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om det efter genomförd granskning kvarstår misstankar om att en aktivitet eller en transaktion kan utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska rapportering till Finanspolisen ske.

Utbildning

Varje Bolag ska ha en utbildningsplan för samtliga anställda och uppdragstagare som fortlöpande ska genomgå utbildning i frågor som rör penningtvätt och finansiering av terrorism. Utbildningen ska åtminstone avse relevanta delar av innehållet i gällande regelverk allmänna riskbedömning, rutiner och riktlinjer

Lämplighetsprövning

Varje Bolag ska säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Informationsutbyte inom koncernen

I vissa fall föreligger det behov av att dela information mellan Bolagen. Den information som ska kunna utbytas är sådan som har betydelse för respektive Bolags och förmåga att upptäcka, motverka eller förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt penningtvättslagen ska informationsutbyte ske för att säkerställa att information om misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism sprids till berörda Bolag.

Information som ska delas

Information om att en fysisk eller juridisk person har rapporterats till Finanspolisen ska delas mellan Bolagen. Av informationen ska det framgå vilken fysisk- eller juridisk person som rapporterats samt det Bolag som rapporterat. När underlagen för en rapport gallras, dvs raderas, enligt gällande regelverk ska uppgift om att en person rapporterats inte längre delas mellan Bolagen

Kompletterande information

I vissa fall kan Bolagen även behöva information om varför en fysisk- eller en juridisk person har rapporterats till Finanspolisen. Det kan till exempel vara information om en misstänkt transaktion eller aktivitet för att kunna ta ställning till om en fysisk eller en juridisk person som rapporterats av ett Bolag trots det ska få inleda ett kundförhållande i ett annat Bolag.

Information om rapporterade fysiska- och juridiska personer omfattas av tystnadsplikt. Enligt penningtvättslagen bryter Bolagen inom en koncern mot denna tystnadsplikt när de utbyter information om rapportering. Uppgifterna ska inte röjas mer än nödvändigt. Om ett Bolag behöver kompletterande information om en rapport och dess innehåll ska enbart ett begränsat antal roller kunna begära det. Vilka dessa roller är ska framgå av respektive Bolags riktlinjer.

Behandling av personuppgifter

Varje Bolag beslutat om en koncerngemensam *Policy om behandling av personuppgifter* samt bolagsspecifik *Instruktion för behandling av personuppgifter*. Dessa styrdokument ska åtminstone omfatta behandling personuppgifter och för informationsutbyte inom koncernen avseende misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism samt andra relevanta uppgifter.

Bevarande av handlingar

Bolagen ska ha rutiner för bevarande av handlingar som avser åtgärder som har vidtagits för att inhämta kundkännedom samt granska avvikande eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner, följer vid var tid gällande regelverk. Bolagen ska även se till att handlingarna och uppgifterna är enkla att ta fram och identifiera.

Rapportering

Varje Bolag ska minst årligen informera respektive Bolags styrelse om vilka risker för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i verksamheten och vilka åtgärder som vidtagits för att minska riskerna. Detta innebär att CFA ska minst årligen rapportera till Bolagets styrelse och VD samt att SUB ska minst årligen rapportera till Bolagets styrelse och VD. Vidare ska Bolagen genomföra periodisk rapportering till Finansinspektionen.

Efterlevnad

VD och varje anställd i chefsbefattning ansvarar för att detta styrdokument följs. VD ansvarar ytterst för att det finns egenkontroller och rutiner i verksamheten som säkerställer en god intern kontroll. Anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska ha kännedom om innehållet i policyn och efterleva densamma.